

La nit dels 38ns Premis Octubre va combinar perspectives i homenatges (alguns, sí, a ritme de rap): els ajuntaments valencians de l'Institut Ramon Llull, el president Albinyana o l'escriptora Carmelina Sànchez-Cutillas, desapareguda fa poc, van rebre públic reconeixement.

... i Ausiàs Marc va ballar un rap

“Ei, que són versos d'Ausiàs Marc!” Davant del micro, la veu portentosa de Mireia Vives diu i canta veles e vents han mos desigs complir i els ulls i les orelles dels assistents s'esbatanen a mesura que fan la descoberta: Ausiàs Marc celebra aniversari a ritme d'electro hip-hop orgànic. I el vestit li prova.

Els ritmes electrònics de Rapsodes van ser una de les emocions de la nit. N'hi va haver més. Perquè si la festa dels premis Octubre que convoquen la Fundació Ausiàs Marc i l'editorial 3i4 és aquest saber unir literatura amb

el plus característic de compromís i de país que el moment reclama, ja fa temps que ha afegit a la recepta un bri de sorpresa i d'emoció que aconseguix deixar empremta a les retines i als cervells dels assistents. Els versos d'Ausiàs Marc amb ritme d'avantguarda electrònica seran, potser, per a molts dels assistents, aquest toc que deixa petjada. Uns altres es quedaran amb la representació dels alcaldes valencians que formen part (i, per tant, el completen) de l'Institut Ramon Llull, amb l'ovacionada contundència de Vicent Sanchis a l'hora de dedicar el seu premi o amb l'emoció del

president del Consell preautonòmic valencià, Josep Lluís Albinyana, en rebre l'homenatge col·lectiu de mans de Daniel, qui, amb la veu clara dels seus onze anys, li va deixar anar, tot lliurant-li el guardó commemoratiu, un senzill “Moltes gràcies, senyor Albinyana. Gràcies a vostè puc estudiar català en l'escola”, que va esborronar la concurrència.

Una nit intensa. Va ser el comentari de la nit: a mesura que els convidats anaven entrant a un edifici Octubre vestit de gala, els qui no hi havien pogut assistir demanaven no-

PRATS I CAMPS

Els guanyadors dels Octubre: Rafa Gomar (Andròmina), Lluís Calvo (Vicent Andrés Estellés), Vicent Sanchis (Joan Fuster) i Manolo Molins (teatre).

tícies fresques: just abans de començar l'acte de lliurament dels premis, els carrers de la ciutat de València havien vibrat, aquest passat 31 d'octubre, amb la riuada humana que hi clamava contra la corrupció del govern de Francisco Camps (convocada a partir d'un grup creat al Facebook!). Molta de la gent que entrava als Premis, venia, de fet, de la manifestació. I els comentaris s'escampaven. Amb bon humor, també: "La meua il·lusió és veure si ix per Canal 9...", comentava una dona al grup d'amigues que acabaven d'arribar. La resposta agafava la ironia al vol: "Ho explicaran després de parlar de la nit dels Octubre".

Qui sí que hi va ser, tot sigui dit, fou TV3. I doblement: en les connexions en directe que Empar Marco anava fent amb regularitat, enfilada en una tarima, i en les múltiples referències que, tant des dels micròfons com fora, es van poder sentir sobre la crítica situació de les emissions al País Valencià. I sobre les possibilitats que s'obren amb les 500.000 signatures que es recullen per a la iniciativa legislativa popular (ILP).

I va començar l'acte. Solemnement. Amb tota la potència dels instruments de vent i la majestuositat d'una melodia medieval. Ja l'Harmonia del Parnàs havia posat música, del carrer estant, a l'arribada dels convidats. Ara trombons i dolçaines comandats per Miquel Gironès anunciaven el començament d'uns Premis que, tal com va explicar al parlament d'obertura l'editor i president d'Acció Cultural del País Valencià, Eliseu Climent, "voldríem estrictament literaris, però que en realitat són alguna cosa més". I per aquesta "alguna cosa més", Climent va parlar de TV3 al País Valencià ("li han donat l'enterado", com feia Franco per liquidar la dissidència", va descriure, "però en aquest país sempre hi ha hagut gent que ha resistit. I que després d'un pas enrere obligat, n'ha sabut fer dos endavant per voluntat"); de Carmelina Sánchez Cutillas, "una creadora que ens ha deixat fa poc, amb molt poca obra però excel·lent, encapçalada per la joia que és la *Matèria de Bretanya*" (guanyadora, precisament, del premi Andròmina, dels Octubre, el 1975); dels anys en què es va gestar l'embrió de Generalitat retrobada que va encapçalar Josep Lluís Albinyana, quan,

1. Els tres presidents: Jordi Porta, d'Òmnium Cultural, Eliseu Climent, d'ACPV, i Jaume Mateu, de l'Obra Cultural Balear. **2.** Climent, conversant amb Xavier Casinos, de les Xarxes de Comunicació Local de la Diputació de Barcelona, en presència d'Antònia Sabartés. **3.** Arriben els representants de CCOO-PV: al mig, Ferran Garcia i, a la dreta, Manuel Picó. **4.** Maite Simon i el professor Antoni Ferrando. **5.** Si això són els Octubre, ella és Queti Valera; al seu costat, Toni Peix i, al fons, amb barret, Isidre Crespo. **6.** Qui fou director d'EL TEMPS, Joan Marí, intercanvia facècies i somriure amb qui n'és l'editor. **7.** Darrere Eliseu Climent, Merche Chapí, defensora de la integritat de l'obra del seu besavi, Ruperto Chapí, que els responsables del Palau de la Música de València volien manipular; Miquel Ramon (EUIB), del Consell Insular d'Eivissa; i Magí Moranta (PSM). Al darrere, arriba Joan Puig (ERC). **8.** Antonio Balmón, alcalde de Cornellà de Llobregat.

malgrat les dificultats extremes, "es posaren les bases d'una recuperació que no ha parat fins ara".

Allò que va passar després va dei-

xar bona part dels assistents amb un nus a la gola dels que no són fàcils de desfer. I si, després, quan la conversa es va fer propícia, més de dos i més

XXXVIII PREMIS OCTUBRE

La nit dels Octubre

PRATS I CAMPS

1. El pintor Manuel Boix i Joan Llinares, del Consorci del Palau de la Música Catalana. **2.** Pilar Pastor i Tonetxo Pardiñas (S.C. El Micalet), amb el CD de Rapsodes sota el braç, conversen amb un dels membres del grup. **3.** Gent de lletres: Jordi Valls, Margarida Aritzeta i Marc Granell. **4.** En representació de la Intersindical Valenciana, Vicent Maurí i Rafa Reig. **5.** I, en nom de la UGT-PV, Pepa Llorca i Lola Cayuela. **6.** Isabel Escudero, Carne Ninet i Antoni Asunción: PSPV en estat pur. **7.** La plana major d'EUPV: Pere Bessó (premi

de poesia del 2000), Amadeu Sanchis, Glòria Marcos i Marga Sanz. **8.** Al costat d'Eliseu Climent, Josep Maria Pañella (Bloc). **9.** Salvador Alegret, de l'Institut d'Estudis Catalans. **10.** Mai no faltin a la cita amb els Octubre: Joan Carles Garcia, alcalde de Tordera (CiU), Àngel Pedrós i Àngels Ponsa, regidora de Sant Quirze del Vallès (CiU). **11.** Josep Lluís Albinyana, Climent i el president de la Diputació de Girona, Enric Vilarot. **12.** Amb Climent, Begonya Pardo i Toni Pastor: a les bambolines es fan possibles els Premis.

de tres van confessar que feines i treballs havien tingut a evitar alguna llàgrima, de moment, quan Adrià, setze anys i gest serè, va prendre la paraula, hi va haver un silenci expectant. "Sabem que després de la

batalla d'Almansa, el nostre país va perdre els seus drets, la seua llengua i la seua dignitat. I sabem també que, ara fa trenta anys, vostè va recollir la voluntat del poble valencià per a ser novament dignes, per a poder estudi-

ar el català a l'escola i perquè milers i milers de xiquets, de joves i de majors tornàrem a poder parlar, escriure i viure en la nostra pròpia llengua." I Josep Lluís Albinyana, qui fou, a la pràctica, el primer president de la

PRATS I CAMPS

1. Una bona representació de primeres espases d'ERC, amb el secretari general, Joan Puigcercós, al capdavant, i amb Josep Maria Jové, Agustí Cerdà, Àngel Vidal, Carmel Mòdol i Eduard Voltas. **2.** *La Vanguardia*, a València: Salvador Enguix i Enric Juliana. **3.** Vicent Sanchis, flamant guanyador del Joan Fuster d'assaig, al costat de Carme Vidal, cap de Cultura de CDC. **4.** La representació de *Ca Revolta* brinda per l'avenir. **5.** El membre del CAC Josep Pont, amb la seva muller Lluïsa Albiol, i amb Joana Ortega, cap de l'àrea de Comunicació d'UDC. **6.** Agafant provisions, el polític Jordi Muñoz, Xavi Sarrià, cantant d'Obrint Pas, i Manuel Miralles, d'Al Tall. **7.** L'ex-rector de la UAB Carles Solà, el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras, i els catedràtics de la Universitat de València Josep Lluís Gómez Mompert i Antoni Furió. **8.** L'Octubre Centre de Cultura Contemporània es va tornar a vestir de festa per als Premis. **9.** De què parlen Climent i Tresserras?

Generalitat valenciana (Consell Preautonòmic del País Valencià, se'n va dir), va rebre acte seguit el guardó de mans de Daniel. Aquell seu "Moltes gràcies, senyor Albinyana" va alçar una ovació intensa i compartida.

I el president va confessar la dificultat de "controlar l'emoció de ser ací amb vosaltres", va expressar que "qualsevol nacionalista es multiplica en els homes i les dones que tenen la mateixa voluntat" i va sentenciar, tot recordant els anys

viscuts amb intensitat, "la convicció de la materialització de la nostra realitat nacional": això, va reblar, "dóna una gran felicitat en la vida". Per constatar com, malgrat entrebancs i etcèteres, el conjunt de ter-

XXXVIII PREMIS OCTUBRE

La nit dels Octubre

1. Un dels moments més emotius de la nit va arribar quan un jove estudiant de Burjassot, Adrià, va explicar per què s'homenatja el president Albinyana. **2.** Després dels parlaments, les efusions: Asuncion i Albinyana s'abracen. Darrere, l'alcalde de Montblanc, Josep Andreu, contempla el panorama. **3.** L'actriu Rosanna Pastor va conduir l'acte amb mestria. **4.** El president d'ACPV, Eliseu Climent, va fer la primera

de les intervencions de la nit. **5.** Susanna Vela, ministra d'Educació i Cultura del Govern d'Andorra, durant el seu parlament. **6.** Rosanna Pastor sosté el micròfon perquè les paraules de Daniel es puguin sentir ben altes i clares: "Moltes gràcies, senyor Albinyana. Gràcies a vostè puc estudiar català en l'escola."

ritoris que ens conformen el país ha avançat (i avança) en les seves relacions, va arribar l'altre homenatge de la nit: l'Institut Ramon Llull ("una institució clarament *païso-catalanista*", la va definir el catedràtic de filologia romànica de la Universitat de Frankfurt, Till Stegmann) i, especialment, els ajuntaments del País Valencià que l'arrodoneixen, van sortir a escena per visualitzar la potència i l'empenta d'una cultura que ja es mira el món de fit a fit. "Per anar pel món a explicar que existim, ho hem de fer des de tots els accents", va explicitar el president de l'IRL, Josep Bargalló, que també va agrair als ajuntaments valencians "el seu valor": "perquè sense ells no podríem representar la nostra cultura

completa i perquè han mostrat molt de valor per fer aquest pas endavant".

"El clima de reivindicació que vaig conèixer durant els anys inicials dels Octubre continua tan fort com el primer dia", explicava després la professora Eulàlia Duran, asseguda al costat del doctor Josep Maria Muñoz Pujol. Una petita pausa en els parlaments, pensada per permetre d'acabar de sopar, va possibilitar també esquitxos de conversa i salutacions i somriures. No debades, la cita anual dels Octubre aplega una ben nodrida representació de la realitat del país que és difícil de condensar en aquest breu espai. A més de totes les persones que ja s'esmenten a les fotografies que confegeixen el calidoscopi visual de la nit, podríem par-

lar aquí de tota la gent del món cultural en general i literari en específic (és la literatura, al capdavant, qui forneix l'excusa propícia per a la confluència) que hi havia, des de Max Cahner a Vicenç Altaïó, de Ramon Guillem, Tònia Passola, Antoni Miró, Carles Cortés, Manuel Sanchis-Guarner, Vicent Torrent i Manuel Miralles, a Jordi Coca, Antoni Defez, Joan Francesc Mira, Vicent Usó, Jaume Pérez Montaner o Marian Rosas. O dels representants de l'àmbit acadèmic, encapçalat pel rector de la Universitat de València, Francisco Tomàs, i que comptava també amb Carme Pérez Aparicio, Juli Peretó o els probables aspirants al rectorat, Antoni Furió i Vicent Soler. O del món de la política, amb Josep Al-

PRATS I CAMPS

1. Anna Simó amb l'alcalde de les Borges Blanques, Miquel Àngel Estradé (ERC). **2.** Eliseu Climent Iliura a Josep Bargalló el guardó d'homenatge a l'Institut Ramon Llull (IRL), obra de Miquel Navarro; al fons, Joan Manuel Tresserras, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Ximo Puig, alcalde de Morella; i Josep Manuel Orengo, batlle de Gandia.

3. Parlament de Bargalló durant l'homenatge a l'IRL: d'esquerra a dreta, Susanna Vela, ministra d'Andorra, Pere Joan Martorell, director general de Cultura del Govern de les Illes Balears, Eliseu Climent, Ximo Puig, Josep Manuel Orengo, Joan Baldoví, alcalde de Sueca, i Till Stegmann. **4.** Dos somriures made in PSPV: Carmen Alborch i Francesc Romeu. **5.** Tota la potència dels instruments de vent i percussió per a fer sonar una Muixeranga d'impacte. **6.** Joan Puigcercós i Miquel Calçada.

taió, Josep M. López Llaví i Francesc Pané, d'ICV, amb Antoni Balasch, de la Diputació de Lleida, Uriel Bertran, d'ERC i Francesc de Paula Burguera, amb el delegat del govern espanyol a València, Ricardo Peralta, i Joan Josep Nuet (senador per l'Entesa Catalana de Progrés), Pasqual Mollà i Mireia Mollà (IdPV), Pura Peris (Els Verds del País Valencià) o Josep Maria Tost, alcalde de Riudecanyes per CiU. O també de l'àmbit cívico-associatiu, amb Vicent Martínez Sancho i Joan Beneyto, d'ACPV, Diego Gómez, d'Escola Valenciana, Rosa Maria Puig-Serra, d'UGT Catalunya, Magda Oranich, del Futbol Club Barcelona o Albert Turull, de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. O del camp periodístic, amb

Reis Juan, J.J. Pérez Benlloch o Rosa Solbes. O de l'espai econòmic, amb representants com ara Joan Font, de Bonpreu o Andreu Ramis, de la Fundació Sa Nostra. I, en fi, un intens seguit de noms i cognoms que fan impossible la citació exhaustiva però que formen, tots plegats, el conjunt de veus que donen sentit als premis Octubre.

Acabada la pausa, van tornar les emocions a escena: l'Ausiàs Marc ballable i electrònic que van interpretar Rapsodes i, després, el vídeo preparat per Carles Gàmez i Fina Cardona que va fer del tot present la humanitat i l'obra de Carmelina Sánchez-Cutillas. És probablement en aquesta barreja que hom pot començar a acostar-se a l'essència dels Octubre: en el gest sen-

se complexos dels hip-hopaires i en el delicat perfum literari de Carmelina.

Els Premis van tancar la nit i les dedicatòries van tornar a reclamar ovacions: Vicent Sanchis, que guanyava el Joan Fuster amb un assaig sobre la censura franquista als còmics de Flash Gordon, alçava aplaudiments oferint simbòlicament l'escultura d'Andreu Alfaro als perseguits sense franquisme: Iu Forn, *El Jueves*, VilaWeb, *Egunkaria* i ACPV. Rafa Gomar, guanyador de l'Andròmina, reblava el clau amb una frase senzilla i igualment contundent: "És un orgull formar part de la història d'aquests premis i d'aquesta casa, que lluita tant per la nostra cultura".

Núria Cadenes